

การดำเนินงานอาสาสมัครแรงงานปี ๒๕๕๒

ของสำนักงานแรงงานจังหวัดสมุทรสาคร

และ

การดำเนินการโครงการจ้างงานเร่งด่วนและพัฒนาทักษะฝีมือ

เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนด้านอาชีพ

ภายใต้ภาวะของหน่วยงานที่มีบุคลากรจำกัด

โดย

นางสาวลาภพร ลิ่มดุลย์

ตำแหน่ง นักวิชาการแรงงานปฏิบัติการ

ผู้ขอรับการประเมินในตำแหน่งนักวิชาการแรงงานชำนาญการ

ตำแหน่งเลขที่ ๔๗๘ สำนักงานแรงงานจังหวัดภูเก็ต

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

บทคัดย่อ

ปัจจุบันการบริหารภาครัฐได้ก้าวสู่การบริหารภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ที่มีรูปแบบการบริหารงานเป็น “การบริหารงานภาครัฐเพื่อประโยชน์สูงของประชาชน” การปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการต้องคำนึงถึงความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมของประชาชน การเปิดเผยข้อมูล การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน

นับตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ เป็นต้นมา กระทรวงแรงงานได้ให้ความสำคัญในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน จึงได้ปรับเปลี่ยนและขยายบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงาน มาบูรณาการเป็น “อาสาสมัครแรงงาน” ทำหน้าที่ให้ข้อมูลข่าวสาร และประชาสัมพันธ์งานด้านต่าง ๆ ของกระทรวงแรงงาน ตลอดจนแจ้งเบาะแสข้อมูลความเคลื่อนไหว สถานการณ์ด้านแรงงานให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงานทราบ รวมทั้งเป็นสื่อกลางและผู้ประสานงานด้านแรงงานระหว่างประชาชนในพื้นที่กับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงาน โดยได้ออกระเบียบกระทรวงแรงงานว่าด้วยอาสาสมัครแรงงาน พ.ศ.๒๕๔๘ เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานอาสาสมัครแรงงาน และได้มีนโยบายในการเสริมสร้างและพัฒนาอาสาสมัครแรงงานอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานแรงงานจังหวัดสมุทรสาครได้จัดตั้งอาสาสมัครแรงงาน ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๔๕ และเพิ่มจำนวนอาสาสมัครแรงงานประจำอยู่ในพื้นที่ทุกอำเภอและตำบล จนถึงปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๒ มีอาสาสมัครแรงงานจำนวนทั้งสิ้น ๑๖๒ คน โดยอยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร ๙๒ คน อำเภอกระหุนแบบ ๔๔ คน อำเภอป่าสัก ๒๖ คน และได้ดำเนินการตามนโยบายการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครแรงงานของกระทรวงแรงงาน ด้วยการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อาทิเช่น การอบรม/ประชุมให้ความรู้แก่อาสาสมัครแรงงาน จัดให้อาสาสมัครแรงงานศึกษาดูงานนอกสถานที่ จัดตั้งศูนย์แรงงานประจำตำบล และแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบและคณะกรรมการทำงานในการดำเนินงานอาสาสมัครแรงงานของจังหวัด เป็นต้น เพื่อให้อาสาสมัครแรงงานมีส่วนร่วมในการนำบริการและการกิจของกระทรวงแรงงานไปสู่ประชาชนในพื้นที่/ชุมชน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานแก่อาสาสมัครแรงงาน ในปี ๒๕๕๒ ได้แต่งตั้งแกนนำอาสาสมัครแรงงานอำเภอละ ๑ คน ให้ได้รับค่าตอบแทนในอัตราเดือนละ ๖๐๐ บาทต่อคน

จากการดำเนินงานของสำนักงานแรงงานจังหวัดสมุทรสาครพบว่าอาสาสมัครแรงงานเป็นกลไกของกระทรวงแรงงานในระดับพื้นที่ที่สามารถเชื่อมประสานข้อมูลของกระทรวงแรงงานไปสู่ประชาชน ได้เป็นอย่างดี แต่ยังคงมีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน ดังนี้

(๑) ด้านอาสาสมัครแรงงาน พบว่าไม่ค่อยมีเวลาอุทิศให้กับงานอาสาสมัครแรงงาน เนื่องจากเป็นอาสาสมัครของหลายองค์กรและมีงานทำอยู่แล้ว ขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทการกิจของกระทรวงแรงงาน ขาดแรงงานจุฬาลงกรณ์ในการทำงาน

(๒) ศูนย์แรงงานประจำตำบลยังไม่เป็นที่ยอมรับของประชาชนในพื้นที่

(๓) ด้านกระบวนการทำงานและระบบงาน พบว่าหน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงาน ยังให้ความสำคัญกับอาสาสมัครแรงงานน้อย โดยเฉพาะคนทำงานในการดำเนินงานอาสาสมัครแรงงานที่ได้รับการแต่งตั้งจากหน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงานมีภารกิจในงานประจำอย่างต่อเนื่อง ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานส่งเสริมอาสาสมัครแรงงานได้อย่างเต็มที่และจริงจัง

ทั้งนี้ กระทรวงแรงงานจะต้องพัฒนาศักยภาพและเพิ่มพูนความรู้แก่อาสาสมัครแรงงานอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครแรงงาน สร้างแรงจูงใจในการทำงานโดยการจัดสวัสดิการเพิ่มเติมและให้การยกย่องอาสาสมัครแรงงานที่ปฏิบัติงานด้วยความเข้มแข็ง เสียสละ สนับสนุนงบประมาณในการจัดสรรงอุปกรณ์และประสานการดำเนินงานศูนย์แรงงานประจำตำบลต่อเนื่อง มีระบบการติดตามและประเมินผล จัดการอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติและสนับสนุนส่งเสริมให้หน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงานให้ความสำคัญกับงานอาสาสมัครแรงงานเพิ่มขึ้น จะทำให้การดำเนินงานของอาสาสมัครแรงงานบรรลุผล สามารถเป็นกำลังสำคัญด้านแรงงานในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

นอกจากนี้ กระทรวงแรงงานยังให้ความสำคัญกับประชาชนผู้ประสบความเดือดร้อน ขาดรายได้เนื่องจากได้รับผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจโลก และปัญหาภัยธรรมชาติซึ่งประเทศไทยต้องประสบ ได้แก่ ภัยแล้ง อุทกภัย วาตภัย แผ่นดินถล่ม ลื่นน้ำมี เป็นต้น และมีแนวโน้มว่าในอนาคตจะเกิดมากขึ้น จึงได้จัดทำโครงการจ้างงานเร่งด่วนและพัฒนาทักษะฝีมือเพื่อบรเทาความเดือดร้อนด้านอาชีพขึ้น ตั้งแต่ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๑ เป็นต้นมา ซึ่งจากการปฏิบัติงานของสำนักงานแรงงานจังหวัดพบว่าบังมีปัญหาอุปสรรค และข้อจำกัดในการดำเนินงานหลายประการ อาทิเช่น

(๑) ด้านโครงสร้างองค์กร ในเรื่องข้อจำกัดด้านอัตราがらดังนุ่นคลากรของสำนักงานแรงงานจังหวัด

(๒) ด้านกระบวนการทำงานและระบบงาน พบว่าหน่วยงาน โครงการ/กิจกรรมยังขาดความเหมาะสม ด้านความพร้อมของพื้นที่ดำเนินการ ความพร้อมของบุคลากร/ทีมงาน ความเหมาะสมในการเสนอของบประมาณเพื่อดำเนินโครงการ เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่นซึ่งร่วมดำเนินงานยังไม่เข้าใจวิธีการปฏิบัติที่ถูกต้อง หน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงานไม่ร่วมเป็นเข้ากับในการดำเนินงาน ผู้ผ่านการฝึกอาชีพขาดความรู้และแนวคิดในการรวมกลุ่ม การสร้างเครือข่าย และการตลาด เป็นต้น

(๓) ด้านกฎระเบียบข้อบังคับ พบว่ากิจกรรมจ้างงานเร่งด่วนประชาชนต้องการให้ปรับค่าจ้างทำงานจากวันละ ๑๕๐ บาท เป็นเท่ากับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำของจังหวัด และกิจกรรมพัฒนาทักษะฝีมือ และศักยภาพแรงงาน ควรกำหนดรายละเอียดหลักสูตรในการฝึกอาชีพเพื่อเป็นแนวปฏิบัติที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และปรับปรุงชุดเครื่องมือประกอบอาชีพให้สามารถนำไปใช้งานได้จริง

ผู้ขอรับการประเมินฯ จึงได้เสนอแนวคิด โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน การทำงานร่วมกับเครือข่าย และนโยบายในการทำงานของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน ปรับปรุงพัฒนาให้โครงการจ้างงานเร่งด่วนและพัฒนาทักษะฝีมือเพื่อบรเทาความเดือดร้อนด้านอาชีพ ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถบรรลุผลตามตัวชี้วัด สร้างความพึงพอใจให้กับประชาชน ตลอดจนเกิดการบูรณาการและสร้างเครือข่ายการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งภาครัฐและภาคประชาชน

คำนำ

ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๔๙ กระทรวงแรงงานได้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนด้วยการสร้างเครือข่ายในรูปแบบของ “อาสาสมัครแรงงาน” เพื่อทำหน้าที่เป็นสื่อกลางและผู้ประสานด้านแรงงานระหว่างประชาชนในพื้นที่กับหน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงาน และในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๐ ได้จัดทำโครงการจ้างงานเร่งด่วนและพัฒนาทักษะฝีมือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนด้านอาชีพ เพื่อช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติและภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ โดยสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานได้จัดสรรงบประมาณให้สำนักงานแรงงานจังหวัดดำเนินงานเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครแรงงานและช่วยเหลือผู้ประสบความเดือดร้อนจากภัยธรรมชาติและวิกฤตเศรษฐกิจ ตามแนวทางที่สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานกำหนดมาอย่างต่อเนื่อง

ผู้ขอรับการประเมินในฐานะที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานอาสาสมัครแรงงาน และโครงการจ้างงานเร่งด่วนและพัฒนาทักษะฝีมือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนด้านอาชีพของจังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งได้รับทราบปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการดำเนินงานเป็นอย่างดี จึงได้จัดทำเอกสารผลงานเรื่อง “การดำเนินงานอาสาสมัครแรงงานปี ๒๕๕๒ ของสำนักงานแรงงานจังหวัดสมุทรสาคร” และข้อเสนอแนวคิด/วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานของหน่วยงานเรื่อง “การดำเนินการโครงการจ้างงานเร่งด่วนและพัฒนาทักษะฝีมือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนด้านอาชีพ ภายใต้ภาวะของหน่วยงานที่มีบุคลากรจำกัด” ขึ้น เพื่อขอรับการประเมินในตำแหน่งที่สูงขึ้น ตำแหน่งนักวิชาการแรงงานชำนาญการ สังกัดสำนักงานแรงงานจังหวัดภูเก็ต

จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารผลงานฉบับนี้ จะสามารถนำเสนอให้ผู้บริหารของกระทรวงแรงงานได้ทราบข้อเท็จจริง รวมทั้งรับทราบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของจังหวัดให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และจะมีประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่ อาสาสมัครแรงงาน และหน่วยงานที่ขัดตั้งเครือข่ายในรูปแบบของอาสาสมัคร ได้ตามสมควร

นางสาวลากพร ลิมดุลย์

ผู้ขอรับการประเมิน

๗ ธันวาคม ๒๕๕๓

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ

(๑)

คำนำ

สารบัญ

ส่วนที่ ๑ ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๑. ข้อผลงาน การดำเนินงานอาสาสมัครแรงงานปี ๒๕๕๒ ของสำนักงานแรงงาน	๑
จังหวัดสมุทรสาคร	
๒. ระยะเวลาดำเนินการ	๑
๓. ความรู้ทางวิชาการหรือแนวความคิดที่ใช้ในการดำเนินงาน	๑
๓.๑ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๔๖	๑
๓.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ.๒๕๕๐ - ๒๕๕๔)	๑
๓.๓ นโยบายการพัฒนาอาสาสมัครแรงงานของกระทรวงแรงงาน	๒
๓.๔ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับเครื่องข่าย	๓
๓.๕ แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	๙
๓.๖ คู่มืออาสาสมัครแรงงาน	๑๑
๓.๗ สภาพพื้นที่ ประชารัฐและทิศทางการดำเนินงานอาสาสมัครแรงงานของ จังหวัดสมุทรสาคร	๑๔
๔. สรุปสาระและขั้นตอนการดำเนินงาน	๑๖
๔.๑ การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่	๑๗
๔.๒ อาสาสมัครแรงงาน	๒๖
๔.๓ ผู้ร่วมดำเนินการ	๒๗
๕. ส่วนของงานที่ผู้เสนอเป็นผู้ปฏิบัติ	๒๘
๖. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)	๓๐
๗. การนำไปใช้ประโยชน์	๓๑
๘. ความยุ่งยากในการดำเนินงาน/ปัญหา/อุปสรรค	๓๑
๙. ข้อเสนอแนะ	๓๒
๑๐. ข้อเสนอแนะ	๓๒

ส่วนที่ ๒ ข้อเสนอแนะความคิด/วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานของหน่วยงาน
ที่จะประเมินเพื่อแต่งตั้งให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

เรื่อง การดำเนินการโครงการจ้างงานเร่งด่วนและพัฒนาทักษะฝีมือเพื่อบรรเทา
ความเดือดร้อนด้านอาชีพ ภายใต้ภาวะของหน่วยงานที่มีบุคลากรจำกัด

๑. หลักการและเหตุผล

๓๙

๒. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ

๔๐

บทวิเคราะห์

๔๑

แนวความคิด

๔๒

ข้อเสนอ

๔๓

๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๔๔

๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๔๕

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

ภาคผนวก ๑ ระเบียบกระทรวงแรงงานว่าด้วยอาสาสมัครแรงงาน พ.ศ.๒๕๔๘

ภาคผนวก ๒ ทะเบียนอาสาสมัครแรงงานจังหวัดสมุทรสาคร ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๒